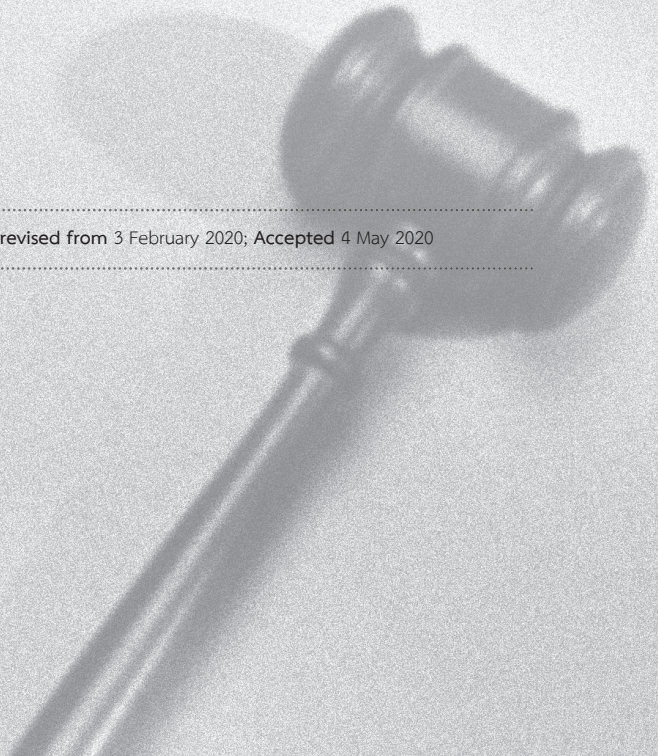

ความผิดฐานพรากเด็กและพรากผู้เยาว์: ศึกษากรณีผู้กระทำความผิดและผู้เสียหาย เป็นเด็ก

- พศวัตร ฉัตรจุฬานนท์
- Potosawat Chatchulanon
- นิติกร
- ศาลแขวงพระนครใต้

Article Info: Received 17 November 2019; Received in revised form 3 February 2020; Accepted 4 May 2020

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาปัญหาเรื่องความผิดฐานพรากเด็ก เพื่อการอนาจาร มาตรา 317 วรรค 3 และความผิดฐานพรากผู้เยาว์ เพื่อการอนาจาร มาตรา 319 วรรคแรก อันเกิดจากความยินยอมระหว่างเด็ก กฎหมายมุ่งที่จะใช้บังคับแก่ผู้ที่กระทำความผิดในกรณีที่พาเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี (มาตรา 317) หรือผู้เยาว์อายุไม่เกิน 18 ปี (มาตรา 319) ไปจากอำนาจการปกครองของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล โดยปราศจากเหตุอันสมควร เพื่อการอนาจาร ซึ่งนั่นก็เป็นที่แน่ชัดว่ากฎหมายมุ่งลงโทษผู้กระทำความผิดโดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความอ่อนเยาว์ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายที่เป็นเด็ก ถ้าเป็นกรณีที่เด็กกับเด็กคบหากันในเชิงชู้สาวและมีเพศสัมพันธ์กันโดยความยินยอมอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 277 ฐานกระทำความชำเภาเด็กซึ่งเป็นถึงเป็นความผิดที่ใหญ่กว่าความผิดฐานพรากเด็ก (มาตรา 317 วรรคสาม) หรือพรากผู้เยาว์ (มาตรา 319 วรรคแรก) ซึ่งเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวแต่ผิดต่อกฎหมายหลายบท กรณีดังกล่าวจะ ในมาตรา 277 วรรค 5 และวรรค 6 มีการยกเว้นโทษให้แก่เด็กผู้กระทำความผิดโดยให้นำกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กมาใช้บังคับแทนการลงโทษ ในทางกลับกันมาตรา 317 วรรค 3 และมาตรา 319 วรรคแรกกลับไม่มีการยกเว้นโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กกับเด็กด้วยกัน ซึ่งเป็นการขัดต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในเรื่องของประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นอย่างมาก

ผลการวิเคราะห์พบว่าในต่างประเทศจะนำบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในส่วนของประโยชน์สูงสุดของเด็กมาปรับใช้กับกฎหมายในประเทศในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งประเทศไทยสามารถนำมาใช้ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของ มาตรา 317 และ มาตรา 319 โดยการเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กมาบังคับใช้กับความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์แทนการลงโทษ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายที่เป็นเด็กเพศสัมพันธ์โดยความยินยอมของเด็กเอง นอกจากนี้ ศาลไทย ควรที่จะวางแนวบรรทัดฐานในคดีลักษณะดังกล่าวให้ตัดไปในทิศทางเดียวกันและควรจะต้องลดโทษควรจะมีหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กมาประกอบดุลพินิจในการพิพากษาคดีในความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์

คำสำคัญ: อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พรากเด็ก พรากผู้เยาว์ เหตุยกเว้นโทษ ประโยชน์สูงสุดของเด็ก

Abstract

Section 317 and Section 319 of the Criminal Law relating to deprivation and separation of women The law aims to apply to offenders in cases of taking children up to 15 years (Section 317) or minors up to 18 years (Section 319) away from the parental power of parents, guardians or carers without Reasonable cause Which is clear that the law aimed at punishing offenders regardless of age, sex, youth And the relationship between the offender and the child victim If it is the case that a child and child are engaged in a sexual relationship and have sexual relations with their consent, which is an offense under Section 277 of the Criminal Code for child sex offenses, which is a bigger offense than the depriving offense (Section 317 paragraph three) Or women (Section 319, first paragraph), which is a single offense but several offenses against the law In such a case, in Section 277, paragraph 5 and paragraph 6, there is an exemption of punishment for the offender by using the law on child protection to be applied instead of punishment. On the other hand, Section 317, paragraph 3 and Section 319, first paragraph, there is no exemption for children and children offenders together. Which is against the Convention on the Rights of the Child In the matter of the greatest benefit of the child.

Keywords: convention on the rights of the child, children, prolapse, penalties, maximum benefit of children

1. บทนำ

ในหลาย ๆ ประเทศคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนนั้น จะมีการนำหลักอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 (Convention on the Rights of the Child) มาใช้ ซึ่งในอนุสัญญาฉบับดังกล่าวจะมีหลักสำคัญที่สุด คือ “หลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (The Best Interest of the Child)” และนำหลักการนี้มาใช้ประกอบในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้กับเด็กด้วย โดยในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กจะมุ่งเน้นสิทธิของเด็กเป็นสำคัญ เด็กทุกคนจะต้องได้รับความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกันทุกคน

ซึ่งในปัจจุบันนี้เราจะเห็นข่าวหรือพบเจอปัญหาการมีเพศสัมพันธ์กันโดยความยินยอมของเด็กกับเด็กปัญหาต่าง ๆ เกิดจากการที่เด็กคบหากันในเชิงชู้สาว มีความรักใคร่ และมีความประสงค์ที่จะอยู่กินกันฉันสามีภรรยา ซึ่งการมีเพศสัมพันธ์โดยความยินยอมของเด็กนี้เองที่เป็นปัญหาที่ว่าเมื่อบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลของเด็กที่เป็นผู้เสียหายขอให้ครอบครัวและตัวเด็กผู้กระทำความผิดนั้น ชดใช้ค่าเสียหายในทางแพ่งให้กับบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็กผู้เสียหาย โดยมักมีเงื่อนไขในการเจรจาแทบจะทุกครั้งเสมอไปว่าหากทางฝ่ายผู้กระทำความผิดไม่สามารถชดใช้ค่าเสียหายให้กับทางฝ่ายผู้เสียหาย ทางฝ่ายผู้เสียหายก็จะมาดำเนินคดีอาญาเพื่อเอาผิดกับเด็กผู้กระทำความผิดในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 277 ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่า หากมีการฟ้องร้องในความผิดฐานดังกล่าว เด็กผู้กระทำความผิดก็ต้องรับโทษตามมาตรา 317 หรือมาตรา 319 ด้วยอย่างแน่นอน ปัญหาที่ยังคงต้องมีให้เราได้พิจารณา

ศึกษาต่อไปอีกว่า เมื่อภายหลังหากฝ่ายผู้กระทำความผิดได้ชดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้เสียหายไปแล้ว และมีการตกลงไม่เอาผิดกับผู้กระทำความผิดต่อไปอีกแล้ว ซึ่งถ้าเป็นความผิดตามมาตรา 277 วรรค 5 และวรรค 6 จะมีกฎหมายที่จะยกเว้นโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กโดยการใช้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กผู้กระทำความผิดมาใช้แทนการลงโทษทางอาญา แต่ข้อสังเกตและเป็นปัญหาคือ มาตรา 317 วรรค 3 ความผิดฐานพรากเด็กเพื่อการอนาจาร หรือมาตรา 319 วรรค 2 ความผิดฐานพรากผู้เยาว์เพื่อการอนาจารนั้นไม่มีกฎหมายบัญญัติที่จะยกเว้นโทษให้แก่เด็กผู้กระทำความผิดแต่ประการใด สืบเนื่องมาจากกฎหมายมุ่งที่จะคุ้มครองอำนาจการปกครองมากกว่าที่ปกป้องคุ้มครองประโยชน์สูงสุดของเด็กแต่ประการใด

ดังนั้น เมื่อเด็กผู้กระทำความผิดถูกฟ้องเป็นคดีอาญาในความผิดฐานกระทำชำเรา และความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์ซึ่งเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวแต่เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท แต่ในความผิดฐานกระทำชำเราศาลอาจจะกำหนดบทลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กตามมาตรา 277 วรรค 5 และวรรค 6 โดยศาลอาจจะมีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแล้วเด็กผู้กระทำความผิดก็ไม่ต้องรับโทษ หรือหากกรณีที่ไม่สำเร็จศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล แต่ในเมื่อผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหลุดพ้นจากความผิดตามมาตรา 277 แล้ว บทสรุปของคดีดังกล่าว คือผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กก็ยังคงต้องรับผิดตามมาตรา 317 หรือ มาตรา 319 อยู่แน่นอน

1.1 ความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์มีความหมายของการพรากที่เหมือนกันคือ

การพราก หมายถึง พาไปหรือแยกเด็กออกไปจากความปกครองดูแลกระทำโดยวิธีการใด ๆ กฎหมายไม่มีข้อจำกัด ไม่คำนึงถึงระยะใกล้หรือไกล ในเส้นทางหรือนอกเส้นทาง ไม่ต้องใช้กำลังหรือกลอุบาย แม้จะชักชวนแนะนำเด็กให้ไปกับผู้กระทำโดยมิได้หลอกลวง และเด็กเต็มใจไปด้วย¹ ก็ถือว่าพรากแล้ว

1.2 ความหมายของ “เพื่อการอนาจาร”

ความไม่สมควรในทางเพศรวมทั้งการกระทำให้อับอายขายหน้าในทางเพศ ต้องเป็นการกระทำต่อเนื้อตัวของบุคคลโดยตรงการกล่าวถ้อยคำเขียนภาพไม่เป็นการอนาจาร²

1.3 เหตุยกเว้นโทษกรณีเด็กหรือผู้เยาว์เป็นผู้กระทำความผิด

ยกเว้นโทษ หมายความว่า การกระทำนั้นเป็นความผิด จึงเป็นภัยอันตรายที่เกิดจากการละเมิดกฎหมายการกระทำได้ตอบกลับมาจึงอาจป้องกันบุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญา นอกจากการคุ้มครองประกอบความผิดและกฎหมายมิได้ยกเว้นโทษแล้ว การกระทำนั้นจะต้องไม่มีกฎหมายยกเว้นโทษไว้ด้วย ดังนั้น นักกฎหมายจึงต้องพิจารณาเหตุยกเว้นโทษเป็นอีกขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งถัดจาก

การพิจารณาการกระทำว่ามีเหตุยกเว้นโทษหรือไม่ การพิจารณาเหตุยกเว้นโทษนั้น จะพิจารณาได้จากลักษณะของการกระทำนั้นเองว่ามีลักษณะดังกล่าวในหัวข้อต่อ ๆ ไป อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าแม้ผู้กระทำจะไม่ต้องรับผิดชอบเพราะเหตุยกเว้นโทษ แต่นั่นหมายความว่า การกระทำของผู้กระทำนั้นกฎหมายได้บัญญัติให้เป็นความผิดแล้ว หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่ง คือ ผู้กระทำได้กระทำความผิดครบองค์ประกอบความผิด หากเพียงแต่ไม่ต้องรับโทษ เพราะมีเหตุยกเว้นโทษนั้นเอง เหตุยกเว้นโทษมีด้วยกันหลายกรณี แต่จะขอลำดับถึงเหตุยกเว้นโทษในกรณีเพราะเหตุแห่งอายุของผู้กระทำ

เพราะเหตุแห่งอายุของผู้กระทำ ลักษณะการกระทำความผิดของผู้กระทำอาจจะแตกต่างกันไป ด้วยหลาย ๆ สาเหตุ เช่น ความคับแค้นใจ ความโกรธเคือง ความรู้ที่แตกต่างกัน หรือภาวะแห่งจิตและในจิตของเด็กกับผู้ใหญ่ก็แตกต่างกัน ดังนั้นกฎหมายจึงได้บัญญัติให้เด็กต้องรับโทษแตกต่างจากผู้ใหญ่ซึ่งต้องถือว่ามีความรู้ที่สามารถพิจารณาการกระทำใด ๆ ได้เป็นอย่างดีหรือที่กฎหมายเรียกว่า “รู้สำนึกในการกระทำ” อย่างสมบูรณ์

กฎหมายจะแยกอายุของเด็กที่กระทำความผิดออกเป็นช่วง ๆ เพราะจะเห็นว่าเด็กในแต่ละช่วงก็จะมีวิวัฒนาการความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีที่แตกต่างกันออกไป นอกจากนั้น การอบรมดูแลก็มีผลสำคัญที่ทำให้เด็กในแต่ละช่วงอายุมีความรู้สำนึกในการกระทำที่แตกต่างกันออกไป ประมวล

¹ จิตติ ดิงศภัทัย, กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 2 และภาค 3, พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพมหานคร: บริษัทศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง จำกัด, 2553, หัวข้อ 1115, น. 251

² จิตติ ดิงศภัทัย, กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 1, พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด จีรัชการพิมพ์, 2543, หัวข้อ 944, น. 738-739

กฎหมายอาญาที่ได้แก้ไขแล้ว ได้แยกการกระทำของเด็กออกเป็นช่วงอายุ คือ

- (1) ช่วงอายุไม่เกิน 10 ปี (มาตรา 73)
- (2) ช่วงอายุเกินกว่า 10 ปีแต่ยังไม่เกิน 15 ปี (มาตรา 74)
- (3) ช่วงอายุ 15 ปีแต่ต่ำกว่า 18 ปี (มาตรา 75)
- (4) ช่วงอายุตั้งแต่ 18 ปีแต่ยังไม่เกิน 20 ปี (มาตรา 76)

นอกจากประมวลกฎหมายอาญาจะแยกความรับผิดชอบของเด็ก ออกเป็นช่วงอายุดังกล่าวแล้ว ในการพิจารณาคดีที่เด็กได้กระทำความผิดนั้น ก็แตกต่างไปจากผู้ใหญ่ด้วย ดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2559 ว่า เด็ก หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกิน 10 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน 15 ปีบริบูรณ์ เยาวชนหมายความว่า บุคคลที่มีอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 73 ที่บัญญัติว่า “เด็กอายุไม่เกินสิบปีกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ” และวรรคสองบัญญัติว่า “ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กตามวรรคหนึ่งให้เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กเพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

สำหรับเด็กที่กระทำความผิดที่มีอายุไม่เกิน 10 ปี หากได้กระทำความผิดกฎหมายก็ยกเว้นโทษให้ สำหรับความผิดนั้นและศาลไม่มีอำนาจกระทำ

การใด ๆ สำหรับเด็กที่กระทำการนั้น ๆ กล่าวคือ เด็กได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเสมือนหนึ่งเด็กนั้นไม่มีความผิด แต่ทั้งนี้ ก็ให้อำนาจพนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กเพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กต่อไป (มาตรา 73 วรรคสอง) ซึ่งได้บัญญัติเพิ่มเติมจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 73 เดิม ทั้งนี้ เพื่อดูแลฟื้นฟูเด็กที่ได้กระทำความผิดรวมทั้งหาข้อเท็จจริงที่เป็นสาเหตุของการกระทำเพื่อหาทางแก้ไขต่อไป ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กดำเนินการอย่างไรวินิจฉัยไม่ใช่เป็นการลงโทษ แต่เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็ก ทั้งเจ้าพนักงานตามกฎหมายต้องไม่กระทำการใดอันเป็นการลงโทษเด็ก

โดยมีข้อสังเกตว่าเด็กอายุไม่เกิน 7 ปี หากกระทำการใดอันมีลักษณะเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ นั้นหมายความว่า เด็กนั้นได้กระทำความผิดครบองค์ประกอบความผิดแล้วเพียงแต่ไม่ต้องรับโทษตามกฎหมายเท่านั้น แต่ถ้าเด็กนั้นกระทำการอันมีลักษณะเป็นความผิดแต่ไม่รู้ว่ากระทำการนั้นเป็นความผิด การกระทำของเด็กนั้นก็ไม่ใช่ความผิด เพราะขาดเจตนาหรือที่เรียกว่าไม่รู้สำนึกในการกระทำ เช่น เด็กอายุ 5 ปี หยิบขนมในร้านมากินเพราะหิว โดยไม่รู้ว่ากระทำการนั้นเป็นความผิด การกระทำของเด็กนั้นก็ไม่ใช่ความผิด การกระทำของเด็กนั้นก็ไม่ใช่ความผิด หรือกรณีเด็กอายุ 5 ปี ใช้มีดเหรียญไปมาตามประสาเด็กถูกนาย ก. ได้รับบาดเจ็บ โดยไม่มีเจตนาทำร้าย เด็กนั้นก็ไม่มีความผิดแต่อย่างใด

2. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 (Convention on the Rights of the Child)

หลักการสำคัญของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
มีด้วยกัน 2 ประการ คือ

1) สิทธิติดตัวมาตั้งแต่เกิด มาตรฐานการ
ปฏิบัติต่อเด็กผู้กระทำความผิดทางอาญาใน
กระบวนการยุติธรรม

การปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำความผิดนั้นตาม
อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กฯ มีเจตนารมณ์ที่จะมุ่ง
คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กโดยการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู
เด็กผู้กระทำความผิดให้กลับเป็นตัวเป็นคนดีคืนสู่
สังคมให้ได้ โดยการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับเด็กจึงมี
ความแตกต่างกับการดำเนินคดีกับผู้กระทำความ
ผิดที่เป็นผู้ใหญ่เป็นอย่างมาก การลงโทษผู้ใหญ่ที่มี
ความมุ่งหมายเพื่อมิให้กลับมาก่อทำความ
ผิดซ้ำอีกเป็นครั้งที่สอง ซึ่งในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิ
เด็กได้กำหนดมาตรฐานที่สำคัญ ๆ ไว้ในการปฏิบัติ
ต่อเด็กในชั้นพิจารณาคดี อาทิเช่น การดำเนินคดีจะ
ต้องทำด้วยความรวดเร็วและเปิดโอกาสให้เด็กต่อสู้
คดีได้อย่างเต็มที่โดยเด็กจะต้องไม่ถูกบังคับให้รับ
ผิดหรือรับสารภาพ ศาลจะต้องมีความอิสระในการ
พิจารณาคดี หรือแม้แต่ในกรณีมีคำพิพากษาแล้ว
อาทิเช่น ไม่ต้องลงโทษ ทรมาณหรือทารุณกรรมเด็ก
แต่จะต้องปฏิบัติต่อเด็กด้วยความมีมนุษยธรรม
และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ทั้งนี้

หากเด็กถูกจำกัดอิสรภาพแล้วต้องคำนึงถึงการ
แก้ไข ฟื้นฟูให้เด็กเป็นคนดีและส่งเสริมการศึกษา
รวมทั้งอาชีพให้แก่ตัวเด็กด้วย เพื่อที่เขาจะออกไป
ประกอบสัมมาอาชีพหรือมีความรู้ทางการศึกษา
หลังการพ้นโทษด้วย เป็นการมุ่งให้โอกาสแก่เด็ก
ผู้กระทำความผิดอย่างแท้จริง

2) หลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (The Best
Interest of the Child)

การดำเนินการใด ๆ ของรัฐจะต้องคำนึงถึง
ประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นที่
จะคุ้มครองและพัฒนาการของเด็กทั้งร่างกายและ
จิตใจ โดยต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กพัฒนา
จนเป็นคนที่มีความสามารถและเติบโตได้อย่างมี
อนาคต ซึ่งรัฐจะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการ
ทำลายชีวิตและอนาคตของเด็ก³

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กนั้น จัดทำขึ้นตาม
หลักการของกฎบัตรสหประชาชาติที่ว่าด้วยศักดิ์ศรี
และคุณค่าของมนุษย์ที่เท่าเทียมกันโดยคำนึงว่าเด็ก
มีสิทธิที่จะได้รับการดูแลและช่วยเหลือทั้งในสภาพ
แวดล้อมของครอบครัวและการเลี้ยงดูอื่น ๆ บน
พื้นฐานของประเพณีและค่านิยมทางวัฒนธรรม
ของชาติพันธุ์และสังคม โดยสรุปหลักการที่สำคัญ
คือ “การไม่เลือกปฏิบัติและประโยชน์สูงสุดของ
เด็ก” ซึ่งคุ้มครองสิทธิของเด็กกรวม 4 ด้าน คือ สิทธิ
ในการอยู่รอด สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง สิทธิที่
จะได้รับการพัฒนา และเสรีภาพในการมีส่วนร่วม⁴

³ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, “ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยเรื่องการปรับเปลี่ยนกลไกเชิงสถาบันเพื่อ
เสริมสร้างสมรรถนะในการทำงานด้านเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, กรุงเทพมหานคร: กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ
(UNICEF), 2533, น. 8

⁴ อภิการรัตน์ นิยมไทย, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 73, น. 141-142

2.1 มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา

มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาที่บัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 เป็นมาตรการพิเศษที่ถูกออกแบบมาเพื่อใช้ในคดีอาญาที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้กระทำความผิดโดยมีแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนภายใต้วัตถุประสงค์ของการเบี่ยงเบนคดี (Diversion) ตามหลักกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (Restorative Justice) เพื่อให้เด็กและเยาวชนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดได้รับแสดงความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง⁵ รวมทั้งผู้เสียหายได้รับประโยชน์สูงสุดจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่สมดุลกัน (Balance)⁶ มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญามีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ⁷

- (1) ต้องการแก้ไขปรับเปลี่ยนความประพฤติที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายของเด็กหรือเยาวชน
- (2) ต้องการบรรเทา ทดแทน หรือชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหาย
- (3) ต้องการสร้างความปลอดภัยให้เกิดแก่ชุมชนและสังคม

มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามหัวข้อ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผน

แก้ไขบำบัดฟื้นฟู (Rehabilitation Plan) ทั้งก่อนและหลังฟ้องคดี ผู้มีหน้าที่และวิธีการในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การรายงานการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การงดการสอบปากคำหรืองดการดำเนินการใด ๆ ระหว่างการจัดทำและปฏิบัติตามแผนแก้ไขฟื้นฟู

โดยสรุปจะเห็นได้ว่ามาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นหลังฟ้องคดีมีหลักเกณฑ์หลายประการคล้ายคลึงกับมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องคดีภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกัน คือ ต้องการที่จะเบี่ยงเบนคดีออกจากกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักมุ่งรักษาสวัสดิภาพ อนาคต มุ่งให้โอกาส รวมทั้งต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ให้หายไปจากตัวเด็ก เยาวชน และชุมชนหรือสังคมด้วย

2.2 การเปรียบเทียบบทกเว้นโทษความผิดฐานกระทำชำเราเด็กกับความผิดฐานพรากเด็ก

การเปรียบเทียบกับกระทำความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุไม่เกิน 15 ปีตามมาตรา 277 แห่งประมวลกฎหมายอาญานั้นจะเห็นได้ว่าความผิดตามมาตรานี้กฎหมายมิได้กำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ แต่เดิมมีบทบัญญัติกเว้นโทษสำหรับผู้กระทำความผิด ในกรณีที่กระทำไปเพราะความรักและต้องการอยากได้ฝ่ายหญิงไปร่วมอยู่กันเป็นภริยาและไม่มีเจตนาอื่นใดอย่างไร

⁵ กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม, (2552), ครอบคลุมความรู้และกฎหมายที่เกี่ยวข้องสำหรับพนักงานคุมประพฤติ, กรุงเทพมหานคร: พุ่มทอง, น. 106

⁶ อนุสรณ์ ศรีเมนต์, (2559, เมษายน-มิถุนายน), “กฎหมายศาลเยาวชนและครอบครัวสามารถแก้ไขความประพฤติที่เสียหายของเด็กหรือเยาวชนได้จริงหรือ”, วารสารศาลยุติธรรม, 9.2, น. 47

⁷ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ก, เล่มเดิม, น. 35.

ก็ตาม แม้ความผิดดังกล่าวจะเป็นความผิดอันยอมความกันไม่ได้ แต่หากสามารถตกลงและพุดคุยเจรจากับบิดา มารดาของฝ่ายหญิง โทษหนักก็อาจจะกลายเป็นเบา แต่ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของผู้กระทำความผิด เด็กหรือผู้เยาว์ที่ถูกพราก และผู้ที่ถูกพรากยินยอมหรือไม่ และหากศาลอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรสกันได้และเมื่อสมรสกันแล้วอาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องรับโทษ แต่ในปัจจุบันนี้ก็ได้มีการแก้ไขความผิดเกี่ยวกับเพศในประมวลกฎหมายอาญาเป็นจำนวนหลายมาตรา โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 หากเป็นการกระทำความผิดที่กระทำโดยอายุยังไม่เกิน 15 ปีโดยให้เป็นความผิดฐานกระทำความผิดเด็ก (มาตรา 277) ไม่ใช่คดียอมความได้อีกต่อไป ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายเป็นเด็ก ยินยอมตกลงที่จะสมรสกันโดยหลังจากที่มีการแก้ไขดังกล่าวถึงแม้จะมีการสมรสกันก็ยังถือว่าผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหรือผู้เยาว์ยังคงรับผิดตามมาตรา 277 ซึ่งถือว่าเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน ซึ่งศาลควรจะเลือกใช้วิธีการลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและอายุต่างกันไม่มาก ให้เป็นการฟื้นฟูเด็กหรือผู้เยาว์กระทำความผิดและให้เข้าหลักเกณฑ์ในการยกเว้นโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหรือผู้เยาว์ที่มีเพศสัมพันธ์กัน โดยความยินยอมของผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายที่เป็นเด็ก อันเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็ก

2.3 ความยินยอมการมีเพศสัมพันธ์กันระหว่างเด็กกับเด็ก

ความยินยอมในการมีเพศสัมพันธ์ระหว่าง

เด็กกับเด็กควรจะพิจารณาถึงการที่เด็กทั้งสองฝ่ายสมัครใจ ยินยอม อันที่เกิดจากความบริสุทธิ์อย่างแท้จริงไม่ใช่เกิดจากการถูกข่มขู่ ถูกบังคับ หรือใช้กำลังประทุษร้าย เพราะถ้าหากเป็นการข่มขู่ ถูกบังคับ หรือใช้กำลังประทุษร้ายแล้วก็ไม่ถือว่าผู้กระทำความผิดนั้นได้รับความยินยอมในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้เสียหายที่เป็นเด็ก เมื่อขาดความยินยอมอันบริสุทธิ์แล้วนั้นก็ถือว่าผู้กระทำความผิดนั้นเป็นผู้กระทำความผิดฐานกระทำความผิดเด็ก (มาตรา 277) ในทางกฎหมายจะถือว่าบุคคลนั้นเป็นอาชญากร เมื่อเป็นอาชญากรตามมาตรา 277 แล้ว ผู้กระทำความผิดที่กระทำความผิดปราศจากความยินยอมของผู้เสียหายก็ยังคงจะต้องรับผิดในความผิดฐานพรากเด็ก (มาตรา 317) หรือพรากผู้เยาว์กรณีที่ผู้เยาว์ไม่เต็มใจไปด้วย (มาตรา 318) เพื่อการอนาจารอีกความผิดด้วย

3. บทการวิเคราะห์

3.1 เปรียบเทียบหลักการฟื้นฟูเด็กในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

จากการพิจารณาองค์ประกอบความผิดของกฎหมายจะเห็นได้ว่ากฎหมายมุ่งเน้นที่จะลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด และมีได้มีบทยกเว้นโทษไว้ แม้ในบางกรณีเด็กหรือผู้เยาว์ที่ถูกพรากจะยินยอมไปด้วยก็ตาม หรือฝ่ายผู้กระทำความผิดจะได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนแล้วก็ได้ หรือตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 277 วรรค 5 และวรรค 6 ในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดกับเด็กผู้ถูกระทำความผิด ก็ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำความผิดได้รับยกเว้นโทษในความผิดฐานพรากเด็ก (มาตรา 317) หรือพรากผู้เยาว์ (มาตรา 319) แต่อย่างใด

เมื่อเปรียบเทียบกับกระทำความผิดฐานกระทำ
ชำเราเด็กอายุไม่เกิน 15 ปีตามมาตรา 277 แห่ง
ประมวลกฎหมายอาญานั้นจะเห็นได้ว่าความผิด
ตามมาตรา 277 วรรค 5 ได้กำหนดให้เป็นความผิด
อันยอมความได้ แต่เดิมมีบทบัญญัติยกเว้นโทษ
สำหรับผู้กระทำความผิด ในกรณีที่กระทำไปเพราะ
ความรักและต้องการอยากได้ฝ่ายหญิงไปร่วมอยู่
กินเป็นภริยาและไม่มีเจตนาอื่นใด อย่างไรก็ตาม
แม้ความผิดดังกล่าวจะเป็นความผิดอันยอมความกัน
ไม่ได้ แต่หากสามารถตกลงและพุดคุยเจรจากับ
บิดา มารดาของฝ่ายหญิง โทษหนักก็อาจจะกลายเป็นเบา แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของผู้กระทำความผิด
เด็กหรือผู้เยาว์ที่ถูกพราก และผู้ที่ถูกพรากยินยอม
หรือไม่ และหากศาลอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรส
กันได้และเมื่อสมรสกันแล้วอาจได้รับการยกเว้น
ไม่ต้องรับโทษ แต่ในปัจจุบันนี้ก็ได้มีการแก้ไขความผิด
เกี่ยวกับเพศในประมวลกฎหมายอาญาเป็นจำนวน
หลายมาตรา โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 ซึ่ง
มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2562
หากเป็นการกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกิน 15 ปี
โดยให้เป็นความผิดฐานกระทำชำเราเด็ก (มาตรา
277) ไม่ใช่คดียอมความได้อีกต่อไปในกรณีที่
ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายเป็นเด็กยินยอม
ตกลงที่จะสมรสกันโดยหลังจากที่มีการแก้ไขดังกล่าว
ถึงแม้จะมีการสมรสกันก็ยังถือว่าผู้กระทำความผิด
ที่เป็นเด็กหรือผู้เยาว์ยังคงรับผิดตามมาตรา 277
ซึ่งถือว่าเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน ซึ่งศาลควรจะ
เลือกใช้วิธีการลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็ก
และอายุต่างกันไม่มาก ให้เป็นการฟื้นฟูเด็กหรือ
ผู้เยาว์กระทำความผิดและให้เข้าหลักเกณฑ์ในการ
ยกเว้นโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหรือ

ผู้เยาว์ที่มีเพศสัมพันธ์กันโดยความยินยอมของ
ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายที่เป็นเด็ก อันเป็น
การคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็ก

3.2 การวิเคราะห์หลักความยินยอมการ มีเพศสัมพันธ์กันระหว่างเด็กกับเด็ก

จากการศึกษา จะพบว่า ความยินยอมในการ
มีเพศสัมพันธ์กันระหว่างเด็กกับเด็กนั้น ศาลจะ
ลงโทษหรือยกเว้นโทษตามมาตรา 277 วรรค 5
และวรรค 6 ก็ได้ แต่ถ้าหากศาลยกเว้นโทษตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 277 วรรค 5 และ
วรรค 6 แต่ก็ไม่สามารถทำให้เด็กหรือผู้เยาว์ที่เป็น
ผู้กระทำความผิดพ้นจากความผิดฐานพรากเด็ก
หรือผู้เยาว์ ซึ่งจากที่ได้ทำการศึกษามามีข้อที่น่า
วิเคราะห์อยู่ว่าหากเป็นการพรากเพื่อการอนาจาร
ซึ่งเกิดจากความยินยอมของผู้กระทำความผิดและ
ผู้เสียหายที่เป็นเด็กอันเป็นความยินยอมที่แท้จริง
ของทั้งสองฝ่าย หรือการมีเพศสัมพันธ์กันของทั้งคู่
ไม่ได้เกิดจากการถูกบังคับ ไม่ใช่เป็นกรณีที่ผู้เสียหาย
ถูกผู้กระทำความผิดข่มขืนกระทำชำเราโดย
ผู้เสียหายไม่ได้ยินยอม กฎหมายก็ควรจะยกเว้นโทษ
ให้กับผู้กระทำความผิดเช่นเดียวกับประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา 277 วรรค 5 และวรรค 6
ด้วย ในกระบวนการยุติธรรมต่างประเทศจะมอง
เหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์โดยความยินยอมของ
ผู้กระทำและผู้เสียหายที่คบกันและมีเพศสัมพันธ์
กันโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่ายจะมองว่า
คดีในลักษณะดังกล่าวหากดำเนินการฟ้องไปจะ
ไม่ทำให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน และมีแต่จะ
ทำให้เด็กผู้กระทำความผิดเสียประวัติจะต้องถูกขึ้น
ประวัติเป็นอาชญากร เสียชื่อเสียง ทำให้เด็กต้อง
อดเรียนตามช่วงวัยอายุ จึงอาจจะเป็นการขัดต่อ

หลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (The Best Interest of the Child) ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก แต่ทั้งนี้ ก็ไม่ตัดสิทธิที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการละเมิดต่ออำนาจการปกครองของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ดังนั้น หากมีการนำคดีที่เป็นการสมัครใจมีเพศสัมพันธ์กันโดยความยินยอมระหว่างผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายที่เป็นเด็ก นั้นมีแต่ผลเสียต่อเด็กทั้งสองฝ่ายมากกว่าที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคม และการดำเนินคดีต่อเด็ก ผู้กระทำความผิดอาจจะสูญเสียสิทธิในการศึกษาเล่าเรียน เพราะเด็กจะลงโทษให้จำคุกในสถานพินิจ และในช่วงระยะเวลาของการดำเนินคดีต่อศาลอาจจะทำให้เด็กต้องขาดเรียนเพื่อมาศาล อาจจะทำให้เด็กเรียนตามเพื่อนไม่ทัน ซึ่งเป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่า หากมีการดำเนินคดีดังกล่าวจะทำให้เด็กเสียหายในเรื่องของการศึกษาเป็นอย่างแน่แท้ อันเป็นการขัดต่อหลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (The Best Interest of the Child) ทั้งนี้ ผู้ศึกษามองว่าความยินยอมในการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็กควรจะพิจารณาถึงการที่เด็กทั้งสองฝ่ายสมัครใจยินยอม อันที่เกิดจากความบริสุทธิ์อย่างแท้จริง ไม่ใช่เกิดจากการถูกข่มขู่ ถูกบังคับ หรือใช้กำลังประทุษร้าย เพราะถ้าหากเป็นการข่มขู่ ถูกบังคับ หรือใช้กำลังประทุษร้ายแล้วก็จะไม่ถือว่าผู้กระทำความผิดนั้นได้รับความยินยอมในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้เสียหายที่เป็นเด็ก เมื่อขาดความยินยอมอันบริสุทธิ์แล้วนั้นก็ถือว่า ผู้กระทำนั้นเป็นผู้กระทำความผิดฐานกระทำชำเราเด็ก (มาตรา 277) ในทางกฎหมายจะถือว่าบุคคลนั้นเป็นอาชญากร เมื่อเป็นอาชญากรตามมาตรา 277 แล้วผู้กระทำความผิดที่กระทำความผิดปราศจาก

ความยินยอมของผู้เสียหายก็ยังคงจะต้องรับผิดชอบในความผิดฐานพรากเด็ก (มาตรา 317) หรือพรากผู้เยาว์กรณีและผู้เยาว์ไม่เต็มใจไปด้วย (มาตรา 318) เพื่อการอนุเคราะห์ความผิดด้วย

3.3 การเปรียบเทียบบทกเว้นโทษความผิดฐานกระทำชำเราเด็กกับความผิดฐานพรากเด็ก

จากการศึกษา พบว่า ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ถือว่าเป็นความผิดอาญาแผ่นดินไม่ใช่ว่าความผิดความได้อย่างในอดีต

3.4 การวิเคราะห์หลักความยินยอมการมีเพศสัมพันธ์กันระหว่างเด็กกับเด็ก

พบว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศดังกล่าวเกิดขึ้นจากความยินยอมของเด็กหรือเยาวชนเอง แต่หลักการสำคัญกลับมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดฐานกระทำชำเรา จะอ้างข้อยกเว้นใด ๆ ให้ตนไม่ต้องได้รับโทษได้ จะต้องปรากฏว่าการมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นโดยความยินยอมของผู้เสียหายอย่างแท้จริง และอายุของผู้เสียหายกับผู้กระทำต้องมีอายุไล่เลี่ยหากันไม่เกินตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ การดำเนินคดีแก่เด็กหรือเยาวชนที่มีเพศสัมพันธ์โดยความยินยอม กลับเป็นช่องโหว่ที่ก่อให้เกิดผู้แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ มาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียกรับเงิน เพื่อแลกกับการไม่ถูกดำเนินคดี เมื่อการสมรสเป็นช่องโหว่ของกฎหมายที่ผู้แสวงหาผลประโยชน์มักใช้เป็นทางออกเพื่อมิให้ตนต้องรับผิดชอบหรือนำมาใช้เพื่อแลกกับเงินค่า

ตอบแทน และการสมรสไม่ได้แก้ปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเด็ก ส่งผลเสียมากกว่าผลดี จึงเห็นควรให้มีการยกเลิกการสมรสเพื่อใช้เป็นทางออกสำหรับยุติความผิดฐานกระทำความผิดทางเพศในประเทศไทยนำมาตราการคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายคุ้มครองเด็กมาปรับใช้ภายหลังยกเว้นโทษแก่เด็กทั้งสองมาใช้แทนทุกกรณีเพื่อบำบัดและฟื้นฟูพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม อันเป็นไปตามเจตนารมณ์ในการปกป้องคุ้มครองเด็กและเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กต่อไป

3.5 แนวทางสั่งไม่ฟ้องคดีกรณีพรากเด็กของอัยการ

พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่บางครั้งเด็กผู้เสียหายอาจจะเป็นผู้ก่อให้เกิดฝ่ายกระทำความผิดโดยอาจจะเป็นฝ่ายไปหาผู้กระทำความผิดที่บ้านของผู้กระทำความผิดและได้กระทำการอันเป็นการยั่วยุปลุกเร้าทางอารมณ์ ซึ่งผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กยังขาดวุฒิภาวะที่จะรู้จักในการยับยั้งชั่งใจ ยังไม่สามารถที่จะรู้จักควบคุมอารมณ์ทางเพศของตนเองได้ ก็อาจจะทำให้เขาพลั้งเผลอที่จะเคลิ้มตามและในที่สุดก็จะจบลงด้วยการมีเพศสัมพันธ์กันคดีในลักษณะแบบนี้ผู้ศึกษามองว่าเป็นคดีที่ไม่อาจจะเป็นประโยชน์แก่สาธารณชนได้ ตามคำวินิจฉัยชี้ขาดได้ที่หยิบยกมาดังกล่าวข้างต้น

4. แนวทางการแก้ไขปัญหา

จากการศึกษา พบว่า การบัญญัติให้การมีเพศสัมพันธ์โดยความยินยอมระหว่างเด็กหรือผู้เยาว์เป็นความผิด และมีการดำเนินคดีลงโทษแก่เด็กหรือผู้เยาว์ในฐานะความผิดกระทำความผิดฐานความผิดฐานพรากผู้เยาว์ กลับไม่ก่อให้เกิด

ประโยชน์ใด ๆ แก่เด็กและสังคม ทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอีกมากมาย กล่าวคือ เมื่อมีการปล่อยให้มีการดำเนินคดีแก่เด็กหรือเยาวชนที่มีได้มีเจตนาในการกระทำความผิดมาตั้งแต่ต้น ย่อมส่งผลให้ได้รับผลกระทบทางจิตใจ ซึมเศร้า และเป็นการตีตราว่าเด็กเป็นอาชญากร อันจะเป็นการผลักดันให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำความผิดที่แท้จริงต่อไปการดำเนินคดีต่อเด็กยังทำให้เด็กเสียประวัติไม่สามารถลบประวัติความผิดที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งแม้ว่าศาลอาจใช้ดุลพินิจพิพากษาว่าเด็กกระทำความผิดและใช้วิธีการรอลงอาญา แต่เนื่องจากสังคมได้ตีตราเด็กว่าเป็นอาชญากรแล้ว เด็กย่อมถูกเลือกปฏิบัติจากเพื่อนฝูงและสังคม ถูกกีดกันจากบุคคลเหล่านั้น กระทั่งเด็กต้องไปเลือกคบกับเหล่าผู้กระทำความผิดที่แท้จริง จนซึมซับพฤติกรรมร้าย ๆ ของบุคคลเหล่านั้นกลายเป็นอาชญากรที่แท้จริงได้ อาทิเช่น ตอนนี้เด็กกระทำความผิดที่ไม่ได้รุนแรงแต่หากเด็กต้องโทษตามคำพิพากษา และต้องถูกส่งตัวไปกักขังยังสถานพินิจ เด็กผู้กระทำความผิดที่เบาบางก็จะได้เจอเด็กหรือเยาวชนที่ได้กระทำความผิดที่รุนแรงกว่า เด็กก็อาจจะได้รับรู้หรือเรียนรู้การกระทำความผิดที่หนักขึ้น จนเด็กพันโทษและไม่ได้รับโอกาสจากสังคมให้กลับตัวเป็นคนดีของสังคม เด็กก็อาจจะนำความรู้ที่ได้จากกลุ่มเพื่อนในสถานพินิจมากระทำความผิดหลังพ้นโทษได้ เป็นต้น และแม้ว่าจะมีเหตุบรรเทาโทษตามมาตรา 277 วรรค 5 และวรรค 6 ที่ได้มีการแก้ไขใหม่ เพื่อนำมาบังคับใช้กรณีที่เด็กเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศแล้วแต่ก็ใช้บังคับได้จำกัดและเงื่อนไขบางประการที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาระหว่างเด็กที่มีเพศสัมพันธ์ได้จริง กลับจะยิ่งก่อให้เกิดผลร้ายแก่เด็กมากกว่าประโยชน์ อาทิ ช่วงอายุระหว่างเด็กผู้กระทำ

ความผิดและผู้เสียหายกำหนดไว้ตายตัวโดยต้องเป็นกรณีที่ผู้เยาว์อายุต่ำกว่า 18 ปีกระทำความผิดต่อเด็กอายุมากกว่า 13 ปีแต่ไม่เกิน 15 ปี อาจมิใช่ความยินยอมที่แท้จริงของเด็ก หรือหากยินยอมจริงแต่อายุไม่เข้าหลักเกณฑ์ ศาลย่อมไม่สามารถนำมาตรา 277 วรรค 5 และวรรค 6 แก้ไขใหม่มาเป็นเหตุบรรเทาโทษให้แก่เด็กผู้กระทำได้ หรือหากเข้าหลักเกณฑ์อายุตามมาตรา 277 วรรค 5 และวรรค 6 ซึ่งแต่เดิมศาลอาจอนุญาตให้เด็กสมรสกันได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดแล้วแต่ในทางปัจจุบันถึงแม้ว่าศาลจะอนุญาตให้ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายที่เป็นเด็กสมรสกันก็ไม่เป็นเหตุยกเว้นโทษแต่ได้แก้ไขใหม่ให้ศาลใช้มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแทนการลงโทษเพราะกฎหมายมองว่าช่วงวัยเด็กยังเป็นช่วงที่อยู่ในระหว่างพัฒนาการทั้งด้านร่างกายจิตใจ การยับยั้งชั่งใจให้เด็กทั้งสองสมรสกันโดยที่เด็กยังไม่มีความพร้อมใด ๆ ในการสมรสทั้งยังไม่มีวางแผนชีวิตคู่ที่ดี ย่อมสร้างปัญหาที่ตามมาทั้งในเรื่องการหย่าร้างในอนาคต เด็กยังอยู่ในช่วงวัยอายุที่ยังไม่สามารถสร้างครอบครัวได้ หากมีบุตรก่อนวัยอันควร เมื่อเด็กเติบโตย่อมขาดการอบรมเลี้ยงดูที่ดีและอาจพัฒนากลายเป็นอาชญากรได้ ปัญหาเหล่านี้เป็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกำหนดให้การมีเพศสัมพันธ์โดยความยินยอมระหว่างเด็กกับเด็กเป็นความผิดทางอาญา

ผู้ศึกษามีความเห็นที่ว่ากฎหมายควรที่จะมีการแก้ไขความผิดฐานพรากเด็ก มาตรา 317 และ

มาตรา 319 ว่าควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องของการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้กระทำความผิดตามมาตรา 317 และมาตรา 319 ให้มีความสอดคล้องกับความผิดฐานกระทำความผิดตามมาตรา 277 วรรค 5 และวรรค 6 อันเป็นความผิดกรรมเดียวแต่ผิดกฎหมายหลายบทและควรจะมีการลงโทษที่เป็นคุณแก่จำเลยที่เป็นเด็กหรือเยาวชนที่จะนำมาใช้ในการพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวที่เห็นว่าพฤติการณ์ที่พบว่าเด็กหรือผู้เยาว์มีเพศสัมพันธ์โดยความยินยอมควรจะมีการลงโทษ แก้ไข บำบัด หรือฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนแทนการลงโทษทางอาญา จึงมีความเห็นว่าควรมีแก้ปัญหาแนวทางในการกำหนดการลงโทษแก่เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดฐานพรากเด็กและพรากผู้เยาว์ไว้ ดังต่อไปนี้

4.1 วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนในกรณี ที่พฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรจะมีคำพิพากษา (มาตรา 132)

บทบัญญัติในมาตรานี้ให้อำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวในการใช้ดุลพินิจในการปล่อยตัวชั่วคราว พร้อมกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยยังไม่มีคำพิพากษา บทบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นอีกหนึ่งบทบัญญัติที่แสดงให้เห็นถึงกลไกในการเบี่ยงเบนคดีออกจากกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก โดยมุ่งเน้นให้เด็กหรือเยาวชนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ จำเลย บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วย ผู้เสียหายได้รับประโยชน์สูงสุด บทบัญญัตินี้ดังกล่าวนับเป็นอีกหนึ่งมาตรการที่อาจถูกใช้ภายใต้การคำนึงถึงสวัสดิภาพ

และอนาคตของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ^๘ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1) เป็นกรณีที่ศาลเห็นเองว่าตามพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรจะมีคำพิพากษา หรือบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วยร้องขอ

2) ศาลสอบถามผู้เสียหายแล้ว ผู้เสียหายไม่ขัดข้องหากเข้าหลักเกณฑ์ทั้งสองประการข้างต้น ศาลอาจมีคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลยชั่วคราว แล้วมอบตัวจำเลยให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วย โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือประกันและหลักประกันด้วยก็ได้ ศาลยังอาจกำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ ให้จำเลย รวมถึงบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วยปฏิบัติตามก็ได้ อาทิ ให้จำเลยรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือเจ้าพนักงานอื่น ให้เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู รับคำปรึกษาแนะนำ ให้เข้าร่วมกิจกรรมบำบัดหรือกิจกรรมทางเลือก หรือให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย โดยระยะเวลาที่ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขนี้จะต้องไม่เกินกว่าที่จำเลยนั้นจะมีอายุครบ 24 ปีบริบูรณ์เท่านั้น

หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าการปล่อยตัวจำเลยไปอยู่กับบุคคลตามที่ได้กล่าวมานั้นไม่เป็นผลดีหรือไม่สามารถช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนได้ ศาลอาจพิจารณาเพื่อส่งตัวจำเลยไปยังสถานพินิจ หรือสถานพินิจที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและยินยอมรับตัวจำเลยไว้ดูแลชั่วคราว หรือจะให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

ไปพลางก่อนก็ได้เช่นกัน ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินกว่าที่จำเลยนั้นจะมีอายุครบ 24 ปีบริบูรณ์

5. วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหา

จากการศึกษาการเปรียบเทียบบทกวีวินโทษ ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กกับความผิดฐานพรากเด็ก พบว่า ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ถือว่าเป็นความผิดอาญาแผ่นดินไม่ใช่คดียอมความได้อย่างในอดีต

5.1 การวิเคราะห์คดีความผิดฐานพรากผู้เยาว์และความผิดอื่นที่เกี่ยวข้อง

จากคำพิพากษา และผลของการลงโทษทางอาญาแล้ว กรณีที่ไม่สมควรกำหนดให้มีการยอมความหรือการยกเว้นโทษ แต่ควรกำหนดให้นำมาตรการแทนบทลงโทษทางอาญามาใช้ กรณีการกระทำความผิดตามมาตรา 317 และมาตรา 318 ไปจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเพื่อการอนาจาร นอกจากนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 73 และและมาตรา 74 จะเห็นได้ว่ากฎหมายได้บัญญัติการกระทำความผิดของเด็กนั้นได้รับการยกเว้นโทษ แต่ไม่มีการระบุว่าหากเด็กกระทำความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายหรือบทบัญญัตินั้นถือว่าเด็กไม่มีความผิด เมื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาพิพากษาในศาล และมีการนำมาตรการแทนการลงโทษอาญาอื่นแทน ศาลอาจ

^๘ ศิริชัย จันทรสว่าง, (2549). เอกสารเสริมความรู้ทางด้านวิชาการ เรื่อง กระบวนการเกี่ยวกับการป้องกัน แก้ไข และบำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง, ม.ป.ท., น. 75

กำหนดเงื่อนไขทางกฎหมายกรณีการยกเว้นโทษแก่ผู้กระทำความผิด ตามข้อเท็จจริง มาพิจารณาประกอบ ดังนี้

- นำหลักการหันเหคดี (Diversion) เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เพื่อจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว รวมถึงวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 (มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นศาลก่อนมีคำพิพากษา หรือกรณีที่ศาลเห็นว่ายังไม่สมควรมีคำพิพากษา) มาปรับใช้

- ใช้วิธีการคุมความประพฤติโดยจัดทำทัณฑ์บน การมารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติตามระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงการวางเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติที่สมควร

สรุปได้ว่าเนื่องจากเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบสุขของสถาบันครอบครัวระหว่างผู้เยาว์กับผู้กระทำและศีลธรรมอันดี จึงเห็นควรนำรูปแบบกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาปรับใช้แก่คดี ให้คู่ความทั้งสองฝ่ายได้ประนีประนอมยอมความกัน จัดให้เด็ก (ผู้กระทำผิด) ได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยคุมความประพฤติไว้ในระหว่างรอการลงโทษ และมีการชดเชยค่าเสียหายเป็นการเยียวยาฝ่ายผู้เสียหายไปพร้อมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมมากกว่า

5.2 การใช้มาตรา 86, 90, 132 ของพระราชบัญญัติศาลเยาวชน

การดำเนินการตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา ตามมาตรา 86 แห่งพระราช-

บัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว วิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูกำหนดหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ข้อหาที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดต้องมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 5 ปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ อัตราโทษดังกล่าวต้องเป็นอัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดโดยยังไม่ต้องนำเหตุผลโทษอื่นที่ผู้กระทำอาจได้รับในอนาคตมาพิจารณา

- เด็กหรือเยาวชนผู้กระทำผิดนั้น ต้องไม่เคยมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้รับโทษจำคุก ยกเว้นจะเป็นคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- เด็กและเยาวชนต้องสำนึกในการกระทำก่อนที่จะมีการฟ้องคดี โดยรูปแบบของการสำนึกผิดนั้นกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น ลำพังเพียงแค่คำรับสารภาพหรือคำขอโทษจะถือว่าเป็นการสำนึกผิดแล้วยังไม่ได้ แต่ต้องพิจารณาจากพฤติการณ์อื่น ประกอบด้วย มีการแสดงออกว่ารู้สึกเสียใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นและต้องการรับผิดชอบ แก้ไข ปรับปรุงตนเองเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้นอีก หรือมีการให้คำมั่นว่าจะไม่กระทำความผิดอีก เป็นต้น

5.3 มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาก่อนฟ้อง ตามมาตรา 86

กำหนดหลักเกณฑ์ที่ศาลใช้ตรวจสอบว่ากระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

- ดูอัตราโทษ คดีต้องมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 5 ปี (ถือข้อหาที่มีโทษสูงสุดเป็นเกณฑ์)

- ต้องไม่เคยได้รับโทษจำคุก (คดีถึงที่สุด) ยกเว้นกระทำได้โดยประมาท หรือลหุโทษ
- ต้องสำนึกในการกระทำ
- ต้องมีการพิจารณาถึงอายุ ประวัติ เพศ ความประพฤติฯ (ตามมาตรา 115)
- ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย ทุกคนและเด็กหรือเยาวชนในการจัดทำ

เนื่องจากยังไม่มีข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับแนวทางการพิจารณากระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ตามมาตรา 86 จึงให้ใช้หลักเกณฑ์นี้ไปก่อน หากมีข้อบังคับของประธานศาลฎีกาออกมาแล้ว อาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ดังกล่าว

มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาหลังฟ้องตามมาตรา 90

แผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู คือ มาตรการที่กำหนดโดยที่ประชุมให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติ กำหนดหลักเกณฑ์ที่พิจารณานำวิธีการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูมาใช้¹⁰

- คู่อตราโทษ คดีต้องมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 20 ปี (ถือข้อหาที่มีโทษสูงสุดเป็นเกณฑ์)
- ต้องไม่เคยได้รับโทษจำคุก (คดีถึงที่สุด) ยกเว้นกระทำได้โดยประมาทกับลหุโทษ
- ต้องสำนึกในการกระทำ คือ เด็กหรือเยาวชนตระหนักว่าการกระทำของตนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น เสียใจในการกระทำ พร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุงตนเอง ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องรับสารภาพว่าการกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา
- ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย ใน

การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

- โจทก์ไม่คัดค้าน
- ต้องเป็นคดีไม่เป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมเกินสมควร
- เด็กหรือเยาวชนมีแนวโน้มปรับเปลี่ยนความประพฤติเป็นคนดีได้
- ผู้เสียหายจะได้รับการชดเชยเยียวยาตามสมควร
- ทำเวลาใด ๆ ก็ได้แต่ก่อนมีคำพิพากษา

มาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดีตามมาตรา 132

การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู คือ มาตรการที่กำหนดเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสนับสนุนเด็กหรือเยาวชนให้สามารถอยู่กับครอบครัว และชุมชนได้โดยปกติสุข เช่น รับคำปรึกษา เข้าร่วมกิจกรรมศึกษา ฝึกอาชีพ กำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาตามมาตรา 132 วรรคหนึ่ง

- คดีเสร็จการพิจารณาแล้ว
- พฤติการณ์ของเด็กหรือเยาวชนไม่เป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมเกินสมควร
- เด็กหรือเยาวชนมีแนวโน้มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น
- เด็กหรือเยาวชนอายุไม่เกิน 24 ปีบริบูรณ์
- พิจารณาเด็กหรือเยาวชนเป็นรายบุคคล
- ไม่มีข้อห้ามแม้ว่าเด็กหรือเยาวชนจะเคยเข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา 86, 90 มาแล้ว แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ

มาตรการแทนการพิพากษามาตรา 132 วรรคสอง

หลักเกณฑ์ที่ศาลจะใช้มาตรา 132 วรรคสอง

เหมือนกับหลักเกณฑ์ตามมาตรา 132 วรรคหนึ่ง แต่ทั้งสองวรรคมีข้อแตกต่างกัน กล่าวคือ ตามมาตรา 132 วรรคหนึ่ง ศาลใช้มาตรการกับเด็กหรือเยาวชนที่ไม่ถูกจำกัดอิสรภาพ ส่วนตามมาตรา 132 วรรคสอง เป็นการใช่วิธีการฝึกอบรมแบบจำกัดอิสรภาพ หรือแบบระบบปิด เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนไม่มีคนดูแล หรือไม่มีการปล่อยตัวชั่วคราว

6. ข้อเสนอแนะ

1. การกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานพรากผู้เยาว์ตามมาตรา 319 วรรคแรก อันได้แก่ ความผิดฐานข่มขืน กระทำชำเรา อนาจาร การพรากตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 317 และ มาตรา 319 การกำหนดกฎหมายให้ชัดเจน โดยผู้กระทำมีความผิดฐานพรากเด็กหรือผู้เยาว์หรือไม่นั้น ต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายในความผิดฐานนี้

2. ควรบัญญัติการยกเว้นโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดระหว่างเด็กกับเด็กตามมาตรา 277 วรรคท้าย โดยยกเว้นโทษแก่เด็กหรือเยาวชนทั้งสองที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยความยินยอม ในความผิดฐานกระทำชำเราซึ่งได้กระทำความผิดเป็นครั้งแรก และยกเลิกการสมรส เพื่อเป็นเงื่อนไขให้เด็กมีต้องรับโทษ แต่ให้เด็กหรือเยาวชนทั้งสองต้องเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและแก้ไขพฤติกรรมตามกฎหมายเด็ก ภายหลังได้รับการยกเว้นโทษแทนทุกกรณี

3. การกำหนดโทษในความผิดฐานพรากเด็กหรือผู้เยาว์เป็นความผิดอันยอมความได้นั้น จะต้องศึกษาถึงผลกระทบที่จะตามมาให้ครบรอบด้านและดำเนินการด้วยความรอบคอบ เนื่องจากความผิดฐานพรากเด็กหรือผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมาย

อาญา ครอบคลุมถึงการพรากในกรณีอื่นที่มีไซในเชิงชั่วสาวด้วย จึงต้องมีการวางหลักเกณฑ์และกำหนดเงื่อนไขในการระงับคดีอาญาความผิดฐานพรากผู้เยาว์ให้ชัดเจนสอดคล้องกับลักษณะการกระทำความผิด กับการพัฒนากระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะช่วยเสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมในการรักษาความยุติธรรม ระหว่างคู่ความและรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายอาญา

บรรณานุกรม

จิตติ ดิงศภัทย์, กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 2 และภาค 3, พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพมหานคร: บริษัทศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง จำกัด, 2553, หัวข้อ 1115, น. 251.

จิตติ ดิงศภัทย์, กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 1, พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด จีรัชการพิมพ์, 2543, หัวข้อ 944, น. 2738-739.

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, “ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยเรื่องการปรับเปลี่ยนกลไกเชิงสถาบันเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการทำงานด้านเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, กรุงเทพมหานคร : กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF), 2533, น. 8

อวิการัตน์ นิยมไทย, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 73, น. 141-142.

กรมคุมประพฤติกระทรวงยุติธรรม, (2552), รวมความรู้และกฎหมายที่เกี่ยวข้องสำหรับพนักงานคุมประพฤติ. กรุงเทพมหานคร:

พุ่มทอง, น. 106
อนุสรณ์ ศรีเมนต์, (2559, เมษายน-มิถุนายน),
“กฎหมายศาลเยาวชนและครอบครัว
สามารถแก้ไขความประพฤติที่เสียหายของ
เด็กหรือเยาวชนได้จริงหรือ”, วารสารศาล
ยุติธรรม, 9,2, น. 47.
ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ก, เล่มเดิม, น. 35.
ศิริชัย จันทรสว่าง. (2549). เอกสารเสริมความรู้
ทางด้านวิชาการ เรื่องกระบวนการเกี่ยวกับการ
ป้องกันแก้ไข และบำบัดฟื้นฟูเด็กและ
เยาวชนที่กระทำผิดกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง,
ม.ป.ท., น. 75.

สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
สำนักงานศาลยุติธรรม, มาตรการการลงโทษ
ทางอาญา: ศึกษากรณีความผิดฐานพราก
ผู้เยาว์และความผิดเกี่ยวกับเพศที่เกี่ยวข้อง,
(หลักสูตร “การพัฒนานิติกรระดับต้น”
(พ.ต.ก.) รุ่นที่ 1), น. 55-57.
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและ
วิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.
2553 มาตรา 86.
ประวิทย์ อธิชัยวัฒนา, รองอธิบดีผู้พิพากษาศาล
เยาวชนและครอบครัวกลาง, 2556.
ประวิทย์ อธิชัยวัฒนา, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 19.
ประวิทย์ อธิชัยวัฒนา, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 19,20.